

# Verisme

---

Puccini er en af de mest fremtrædende komponister inden for den musikalske retning, man kalder verisme. Selve betegnelsen verisme kommer fra det italienske ord *verismo*, som kan oversættes med realisme – og som kendetegnede den italienske, litterære bølge af naturalisme. Når vi som publikum i dag oplever en af datidens veristiske operaer, kan det måske godt synes, som om realismen er lidt langt fra vores virkelighedsopfattelse, men for datidens publikum var dette et helt nyt tiltag i operaens verden.

I veristiske operaer fokuserede man på det realistiske – det vil sige handlinger, der afspejlede virkeligheden, og personkarakteristikker af samtidige, “virkelige” personer frem for sagnpersoner og karakterer fra en svunden tid.

Også musikalsk blev realistiske idealer dyrket; dette bl.a. ved at indkomponere autentisk folkemusik i kunstmusikken, og i høj grad ved at efterligne naturens lyde i musikken. På den måde skabte man beskrivende og stemningsfyldte – men samtidig realistiske – lydbilleder.

Verismen ville vise publikum et billede af den virkelige verden – en verden, publikum umiddelbart kunne genkende og relatere til. Ofte var det samfundets nedre lag, der blev portrætteret – der var fokus på den sociale retfærdighed, og der blev ofte givet luft for politiske holdninger og samfundsmæssig kritik. Verismen placerer sig periodemæssigt i den sidste del af den romantiske periode, hvilket betyder, at følelser og passioner ofte er de store temaer. Samtidig blev disse store følelser i verismen ofte stillet i skærende kontrast til hinanden. Kærlighedsarier bliver fulgt af hadefulde stemninger, munterhed brat efterfulgt af tragedie.

## Tosca og verismen

*Tosca* rummer mange kendetegn fra verismen. Musikalsk gør Puccini brug af nogle af de vigtigste veristiske virkemidler, idet han både bruger detaljer fra den originale folkemusik og komponerer reallyde ind i sin musik. I operaens 3. akt giver Puccini en detaljeret musikalsk beskrivelse af morgenstemningen i byen Rom – man hører den romerske hovedstad vågne med både kirkeklokker og hyrdesang. Man ved fra forskellige kilder, at det var vigtigt for Puccini, at de musikalske citater var virkelighedstro, så han aflyttede tonerne af bestemte kirkeklokker i Rom og tilpassede sin musik efter dette; ligeledes fik han en lokal digter til at nedskrive teksten til hyrdesangen i den lokale dialekt, således at også denne fremstod så autentisk som muligt.

Også verismens særlige kendetegn ved hurtige og dramatiske stemningsskift kan man høre og opleve i operaen mange steder. Scarpias faretruende tema, som gennem hele operaen ofte vokser op fra messingblæsernes dyb, er med til konstant at skifte stemning i operaen. Og umiddelbart efter at Scarpia på dramatisk vis har forsøgt at voldtage Tosca, skifter sopranen Tosca over i en smuk, lyrisk arie. Vi går fra den ene yderlighed til den anden på få sekunder.

Tidsperspektivet i operaen bærer præg af verismen (specielt i 2. og 3. akt), idet tidsspændet i operaen er næsten samstemmende med realtiden – man springer ikke i tiden, og kun i arierne gør operaen brug af „det udstrakte øjeblik“, hvor tiden for en stund sættes i stå, og publikum inviteres indenfor i den enkelte karakters inderste følelser.